

Výchova k občanství – 6. ročník

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p>	<p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • rok v jeho proměnách a slavnostech <ul style="list-style-type: none"> - kalendář, letopočty - svátky - pranostiky, přísloví, pořekadla • naše škola <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole, práva a povinnosti žáků - význam a činnost školní samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život - historie naší ZŠ, tradice • naše obec, region, kraj <ul style="list-style-type: none"> - důležité instituce - zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • naše vlast <ul style="list-style-type: none"> - pojem vlasti - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo - st. symboly, státní svátky, významné dny 	<p>VDO – občanská společnost a stát (škola, školní řád, samospráva, Škola podporující zdraví)</p> <p>MDV – stavba mediálních sdělení</p> <p>OSV – poznávání lidí (setkání s rodákem)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí</p> <p>EGS – Jsme Evropané (začlenění ČR do EU a vlastenectví)</p>

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • země a národy ČR <ul style="list-style-type: none"> - kořeny a historie národa - národní bohatství (přírodní a kulturní krásy, významné osobnosti, zvyky a tradice) - vlastenectví <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • hospodaření <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet domácnosti (typy rozpočtu domácnosti) - úspory - investice - úvěry - splátkový prodej - leasing 	<p>EV – vztah člověka k životnímu prostředí (přírodní krásy a ekologie)</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika (významní Češi – národní hrdost)</p> <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy - komunikace <p>Matematika – číslo a proměnná</p>

Výchova k občanství – 7. ročník

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> • podobnost a odlišnost lidí <ul style="list-style-type: none"> - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál <p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní život <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura, prostředky komunikace • zásady lidského soužití <ul style="list-style-type: none"> - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování 	<p>MDV – Stavba mediálního sdělení</p> <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</p> <p>rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská práva <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech <p>poškození lidských práv, šikana diskriminace</p> <p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • majetek, vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • peníze <ul style="list-style-type: none"> - formy placení 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a stát

Výchova k občanství – 8. ročník

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>ČLOVĚK JAKO JEDINEC</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní svět člověka <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí • osobní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji <p>ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání <ul style="list-style-type: none"> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti • vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - mezilidské vztahy - komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - princip sociálního smíru a solidarity <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní základy státu <ul style="list-style-type: none"> - znaky státu, typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - složky státní moci, jejich orgány a instituce - obrana státu • státní správa a samospráva <ul style="list-style-type: none"> - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie <ul style="list-style-type: none"> - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb do zastupitelstev • právní řád České republiky <ul style="list-style-type: none"> - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů 	<p>dějepis, zeměpis</p> <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity</p>

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p>	<ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání <ul style="list-style-type: none"> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě <ul style="list-style-type: none"> - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající - základní práva spotřebitele - styk s úřady 	

Výchova k občanství – 9. ročník

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p> <p>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p>	<p>ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hospodaření <ul style="list-style-type: none"> - rozpočet státu - typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní • banky a jejich služby <ul style="list-style-type: none"> - aktivní a pasivní operace - úročení - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • principy tržního hospodářství <ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu 	<p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - číslo a proměnná - základy finanční matematiky <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty, postoje, praktická etika - mezilidské vztahy - komunikace <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - občan, občanská společnost a stát <p>MDV</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p>Zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> - sektorová a odvětvová struktura hospodářství

RVP – očekávané výstupy – žák:	Učivo	Přesahy a vazby
<p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky</p> <p>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace <ul style="list-style-type: none"> - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR • globalizace <ul style="list-style-type: none"> - projevy - významné globální problémy 	<p>EGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí <p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu <p>(životní prostředí a Ostravsko, globální problémy – společný projekt)</p>